

Brieven van een man zonder geweten

Oomke Bouman was een geboren en getogen Stadjer en groeide op in een gezin dat NSB-idealen aanhing. Niet ongevoelig voor deze invloeden deed hij in 1942 een opleiding in Duitsland en liet zich ijverig in het nationaalsocialisme omscholen. Daarnaast ging hij zichzelf "Otto" noemen - dat klonk immers veel Duitser dan het oer-Groningse 'Oomke'.

In 1944 kreeg hij een functie aangeboden bij de paramilitaire organisatie Landwacht. In deze rol hielp hij de Sicherheitsdienst (SD) bij talloze arrestaties en huiszoekingen. De SD deed vaak een beroep op de Landwacht, want onder hen waren veel leden die goed op de hoogte waren van de regio en hun bewoners.

Bouman schuwde bij deze acties ook zeker geen geweld. Zo was hij de man die de bekende verzetsman Bob Houwen tijdens zijn arrestatie in de Pelsterstraat in de rug en de kuit schoot toen deze probeerde te vluchten. Alleen de tussenkomst van de SD voorkwam dat hij Houwen daarna doodschoot.

Op 19 januari 1945 nam Bouman zelf het initiatief en vermoordde samen met een SD-chauffeur een collega van zijn vader. De man had zijn vader bespot vanwege zijn

NSB-sympathieën. Kort na dit voorval wilde Bouman graag een verhoor van een verdachte bijwonen 'uit nieuwsgierigheid'. Bouman ging echter compleet door het lint en sloeg de verdachte bijna dood. Vanaf dat moment werd hem de toegang tot het Huis van Bewaring ontzegd.

Tijdens de bevrijding van Groningen vluchtte Bouman met leden van de Sicherheitsdienst naar Schiermonnikoog. Na zijn arrestatie op 31 mei 1945 belandde hij zelf als gevangene in het Huis van Bewaring. Daar schreef hij verschillende brieven, waarvan enkele bewaard zijn gebleven.

Oomke Bouman werd veroordeeld voor meerdere misdaden. Met name de koelbloedige wraakmoord zonder bevel van hogerhand werd hem ernstig aangerekend. Hij kreeg de doodstraf en werd op 12 februari 1949 geëxecuteerd.

Erfgoedorganisatie: Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen

Beschrijvingstitel: Brieven van een man zonder geweten

Oneliner / quote: Na zijn arrestatie op 31 mei 1945 belandde hij zelf als gevangene in het Huis van Bewaring

Fotografie uitsnede: Anton Tiktak, Arte del Norte

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte